ÇİN OPERASI

Yazı: Özden Karababa Fotoğraf: Peter Bosland - Özden Karababa

Çin Operası, rengarenk kostümleri, yüz makyajlari, özel dansları, şarkıları ve dövüş teknikleri ile eksiksiz bir şölen. Geleneksel Çin tiyatrosunun müzik, vokal performans, dans ve akrobasi gösterileri ile süslenmiş bir formu olan gösteri hala büyük ilgi görmekte.

18. yy'da Çing Hanedanlığı sırasında ilk olarak Pekin'de sahnelendiği için ''Pekin Operası'' olarak anılmakta. 18 yy. sonlarında en görkemli günlerini yaşayan Pekin Operası'nı şu an bir çok farklı şehirde, hatta Honkong, Taiwan ve Japonya'da izlemek mümkün.

Tarihsel hikaye ve efsaneleri etik mesajlarla harmanlayan Pekin Operası yaklaşık 1400 eserden oluşan bir repertuara sahip. Hükümdar Qianlon'un 1772'de tüm kadınlara Opera'da oynamayı yasaklamış olması yüzünden 1870'lere kadar sadece erkekler Opera'da rol aldı. Bu tarihten sonra bazi bayanlar erkek kılığında sahne alarak bu konuda yeteneklerini gösterdiler. Zamanla sahnede bayan rollerini oynayarak performansın populerliğini arttırdılar. Operası'nda Sheng (erkek), Dan (kadın), Jing (erkek), ve Chou (erkek ve kadın) olmak üzere 4 önemli rol vardır. Yapılan makyaj, iyilik,kötülük,cesurluk, korkaklık gibi karakter özelliklerini de vurgular. Ayrıca her rengin sahne üzerinde bir anlamı vardır.

Pekin Opera sanatçısı olmak küçük yaşta başlayan çetin ve uzun bir eğitim gerektirir. Önceleri küçük yaşta özel olarak seçilmiş çocuklar 7 yıl boyunca bir öğretmen tarafından eğitiliyordu. 1911'den sonra, bu eğitim daha resmi olarak okullarda yer almaya başladı. Bu okuldaki öğrenciler erken saatlerde uyanıp gün boyu oyunculuk ve dövüş becerilerini geliştiriyor, daha tecrübeli öğrenciler akşamları tiyatro gösterimleri yapıyordu. Bu okullar 1931'de Japon istilasından sonra kapatıldı ve 1952'ye kadar tekrar açılmadı.

Şu anki eğitimde öğrenciler ilk olarak akrobasi, ardından şarkı söyleme ve davranış dersleri alıyorlar. Mei Lenfang, Cheng Yanqiu, Ma Lianliang ve Qi Lintong gibi büyük ustaların performans okulları bu konuda özel eğitim vermekte. Modern performans okulları ise bu sanatının yanısıra akademik eğitim de veriyor.

20.yy'ın ikinci yarısı izleyici oranın-

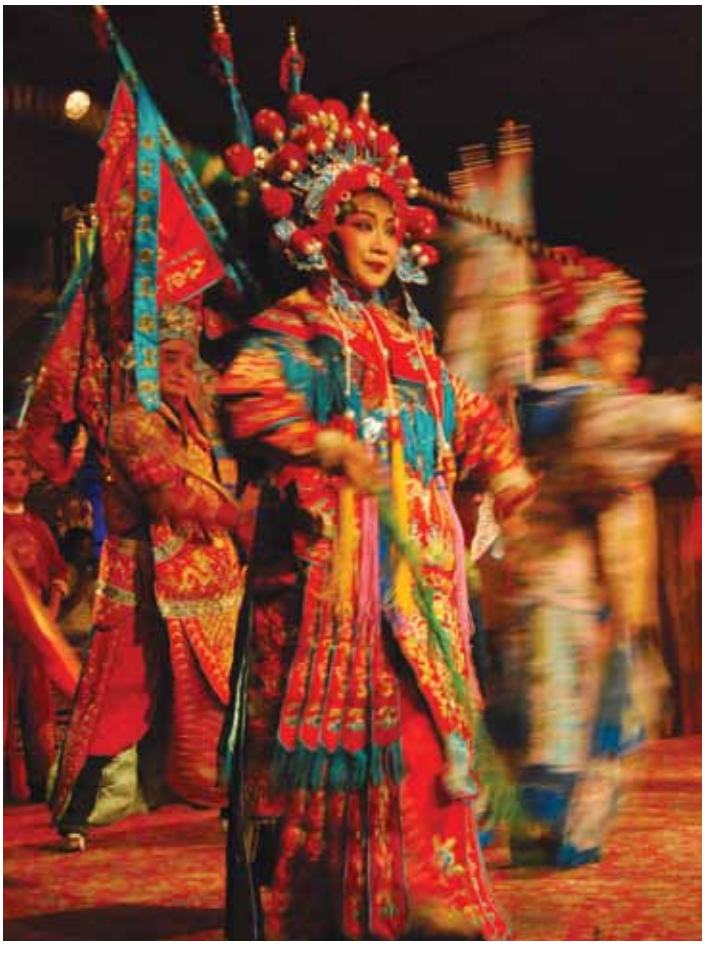

daki düşüş 1980'lerde reform çalışmalarını başlattı. Böylece Pekin Operası'nın performans kalitesi yükseltildi , yeni gösteri öğeleri eklendi, kullanılan arkaik dilin çevirisi elektronik üst yazı olarak yayınlanmaya başlandı. Ardından yeni oyunlar başarı ile sergilenmeye başlandı.

En tanınmış Pekin Opera gösterimleri yaklaşık 90 dakika sürmekte ve büyük opera grupları tarafından temsil edilmektedir.

Pekin'de, eskiden tapınak olan Zhengyici Tiyatrosu ülkenin en eski ahşap tiyatrosu olarak Pekin Operasına ev sahipliği yapıyor. Ayrıca Huguang Dernek Salonu, Lao She Çay Evi ve Chang'an Büyük Tiyatro benzeri gösterimler yapan diğer güzel salonlar.

Shanghai'da Yifu Tiyatrosu'nda Pekin, Kunqu ve Yue Operasından örnekler sunuluyor.